

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Aanwijzingen voor de kandidaat:

- 1 Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.
- 2 De vragen moet je in dit opgavenboekje beantwoorden.
- 3 De fragmenten beluister je via de computer.

Dit examen bestaat uit 58 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 75 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1 J. Haydn - Pianoconcert nr. 11, Rondo

Dit vragenblok gaat over het derde deel van het pianoconcert nr. 11 in D van Joseph Haydn (1732-1809).
Dit deel heeft als titel: Rondo in Hongaarse stijl.

fragment 1

Thema 1 wordt eerst door de piano gespeeld en daarna door het orkest.

- 1p 1 Wat voor **soort** dynamiek wordt toegepast door het orkest?
-

fragment 2

Van maat 1 t/m 6 is de bovenstem van de pianopartij afgedrukt.

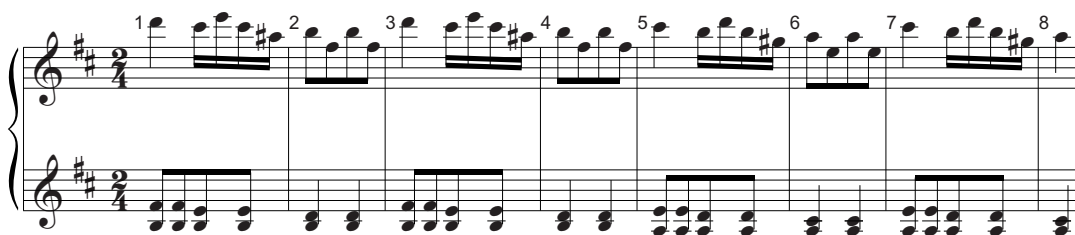

Het motief in maat 5 en 6 is een herhaling van maat 3 en 4, maar op een andere toonhoogte.

- 1p 2 Over welke (intervals-)afstand is het motief verlaagd?
- A een kwint
 - B een octaaf
 - C twee kwinten
 - D twee octaven

fragment 3

Van een gedeelte uit een variatie is de pianopartij afgedrukt.

Een aantal noten in de bovenstem van de pianopartij wordt (door middel van een korte voorslag) versierd.

- 1p 3 Omcirkel die noten.

fragment 3

De pianopartij is nogmaals afgedrukt; de versieringen ontbreken.

The image shows a musical score for fragment 3, measures 1 through 8. The score is written for piano and consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, and the bass staff contains a rhythmic accompaniment of chords. The measures are numbered 1 through 8 above the treble staff.

- 2p 4 In welke toonsoort staan de maten 1 t/m 4 en in welke toonsoort staan de maten 5 t/m 8?

maat 1 t/m 4

maat 5 t/m 8

fragment 4

Het fragment is de voorzin en de nazin van de variatie.

- 2p 5 Noem twee verschillen tussen de voorzin en de nazin.
Ga bij je antwoord uit van de nazin en laat de toonsoort en de laatste maat buiten beschouwing.

1

2

fragment 5

De onderstem van de piano is afgedrukt.

The image shows a musical score for fragment 5, measures 1 through 6. The score is written for piano and consists of a single bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The bass staff contains a melodic line with quarter and eighth notes. The measures are numbered 1 through 6 above the staff.

- 1p 6 In welke maat vindt in het fragment een verandering van toonsoort plaats en hoe is die verandering?
- A in maat 4: van majeur naar mineur
 - B in maat 4: van mineur naar majeur
 - C in maat 5: van majeur naar mineur
 - D in maat 5: van mineur naar majeur

fragment 6 en 7

Fragment 6 is thema 1, fragment 7 is thema 2.

Deze thema's verschillen van karakter, onder meer door de dynamiek.

- 2p 7 Noem nog twee verschillen tussen thema 1 en thema 2, gelet op de bovenstem van de pianopartij. Ga bij je antwoord uit van thema 2.

1

2

fragment 8

Van de pianopartij zijn de eerste acht maten afgedrukt.

De violen spelen voortdurend hetzelfde ritme.

- 1p 8 Noteer hieronder één maat van het ritme van de violen.

$\frac{2}{4}$ |

fragment 9

Het fragment is een gedeelte uit het middendeel.

Dit werk is een rondo.

- 1p 9 Wat is het belangrijkste kenmerk van een rondo?

.....

fragment 10

Na twee maten speelt de piano het afgedrukte notenvoorbeeld.

De b in maat 3 wordt langer aangehouden.

- 2p 10 Noteer in het notenvoorbeeld op de juiste plek het teken voor de verlenging van de noot b en geef de technische term.

.....

Let op: vergeet niet ook het teken in het notenvoorbeeld te noteren.

fragment 11

In de laatste vijf maten klinken negen akkoorden.

- 1p 11 Zet een kruisje bij de akkoorden waar de grondtoon klinkt.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Blok 2 Steely Dan - Rikki don't lose that number

Dit vragenblok gaat over de song *Rikki don't lose that number* van Steely Dan uit 1974.

fragment 12

De intro bestaat uit zes maten.

- 1p 12 Op welk **onderdeel** van het drumstel wordt in elke maat (alleen) de afterbeat gespeeld?

.....

fragment 12

In de intro klinkt een ostinaat basmotief.

- 1p 13 Welk notenvoorbeeld geeft dit basmotief juist weer?
Let op: de notenvoorbeelden staan in de f-sleutel.

A

B

C

D

fragment 13

Het fragment is de intro en het begin van couplet 1.

De eerste toon van het basmotief in de intro is de toon e.

- 1p 14 Welke toon is de eerste bastoon van het couplet?

.....

fragment 14

Van couplet 1 is de tekst afgedrukt.

- 1 We hear you're leaving, that's OK
- 2 I thought our little wild time had just begun
- 3 I guess you kind of scared yourself, you turn and run
- 4 But if you have a change of heart

- 2p 15 Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

	juist	onjuist
1 De zang begint elke regel op dezelfde toonhoogte.		
2 De zang begint alleen in regel 1 op de tel.		
3 Regel 4 wordt unisono gezongen.		

fragment 15

Het fragment is het refrein. De tekst is afgedrukt.

- 2p 16 Geef bij elke regel aan hoeveel stemmig deze wordt gezongen.
Kies uit: eenstemmig, tweestemmig, meer dan tweestemmig.

- 1 Rikki, don't lose that number
- 2 You don't wanna call nobody else
- 3 Send it off in a letter to yourself
- 4 Rikki, don't lose that number
- 5 It's the only one you own
- 6 You might use it if you feel better
- 7 When you get home

fragment 15

De notenwaarden op het bekken veranderen na regel 3.

- 1p 17 Benoem die notenwaarden.

- eerst (overwegend)
- na regel 3 (overwegend)

fragment 16

Het fragment is het laatste gedeelte van de gitaarsolo en de bridge.
De basgitaar en de basdrum spelen in de bridge hetzelfde ritme.

- 1p 18 Noteer één maat van dat ritme.

fragment 17

Het fragment is de eerste twee regels van de bridge.
De tekst afgedrukt.

You tell yourself you're not my kind
But you don't even know your mind

- 1p 19 Op hoeveel **verschillende** akkoorden zijn deze twee regels gebaseerd?

.....

fragment 18

Het fragment is de coda.

- 2p 20 Waardoor vallen de woorden *Rikki don't lose that number* muzikaal op, gelet op de zang? Geef twee antwoorden.

1

2

Blok 3 M. Bruch - Kol Nidrei

Dit vragenblok gaat over *Kol Nidrei*, een compositie voor cello en orkest van Max Bruch (1838-1920). Bruch gebruikte onder meer de melodie van het Joodse lied *Kol Nidrei* als uitgangspunt voor deze compositie.

fragment 19

Het fragment is het begin van de inleiding.
De partij van viool 1 is afgedrukt.

De sfeer van deze zes maten is nogal somber. Dit komt onder andere door de klankkleur, het tempo en de dynamiek.

- 2p 21 Noem nog twee kenmerken van de partij van viool 1 waardoor deze sombere sfeer ontstaat.

1

2

fragment 19

De vioolpartij is nogmaals afgedrukt, maar nu met twee dynamiek-tekens.

In het fragment vindt overgangsdynamiek plaats.

- 1p 22 Noteer op de juiste plaats in de vioolpartij de twee tekens die deze overgangsdynamiek aangeven.

fragment 20

Thema 1 is de melodie van het lied *Kol Nidrei*.

Je zou kunnen zeggen dat thema 1, gespeeld door de cello, uit een voor- en een nazin bestaat. Het thema is afgedrukt.

- 2p 23 Noem drie verschillen tussen de melodie van de voorzin en de melodie van de nazin. Ga bij je antwoord uit van de nazin.

1

2

3

fragment 20

Thema 1 is nogmaals afgedrukt.

- 2p 24 Noem twee manieren waarop de cellist door zijn manier van uitvoeren expressie geeft aan deze melodie. Laat de dynamiek buiten beschouwing.

1

2

fragment 21

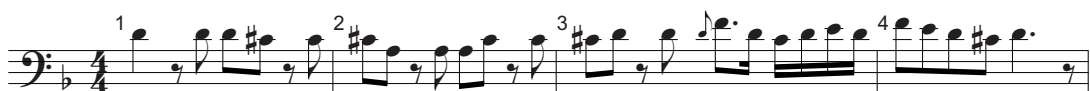
Het fragment is thema 1 en een herhaling.

- 1p 25 Noem het interval tussen de eerste thema-inzet en de herhaling.

.....

fragment 22

Thema 1 van de cello is nogmaals afgedrukt.

Na het thema imiteren de violen (een octaaf hoger) een deel van de nazin van het thema.

- 1p 26 Omcirkel de noot die in de imitatie afwijkt van het thema.

fragment 23

De melodie van thema 2 is afgedrukt.

Thema 2 heeft een hoopvol karakter. Eén noot in de melodie van de nazin draagt vooral bij aan dat hoopvolle karakter.

- 1p 27 Omcirkel die noot in de **nazin**.

fragment 23

Tijdens het hele fragment speelt de harp overwegend gebroken akkoorden in stijgende richting.

- 1p 28 In welke maat speelt de harp ook een gebroken akkoord in dalende richting? Laat maat 8 buiten beschouwing.

in maat

fragment 24

Thema 2 is nogmaals afgedrukt.

In dit fragment speelt de cello thema 2, maar enigszins gevarieerd.

- 1p 29 Noem de maatnummers van de maten waar de melodie afwijkt van de notatie. Laat het octaafverschil buiten beschouwing.

maten

fragment 25

Het fragment is het slot.

- 1p 30 Op welke akkoordtoon eindigt de cello?
A op de grondtoon
B op de terts
C op de kwint

Blok 4 Clean Bandit ft. Jess Glynne - Rather Be

Dit vragenblok gaat over de song *Rather Be* van Clean Bandit uit 2014.
De klank is een halve toon lager dan de notatie.

fragment 26

In de intro speelt viool 1 een aantal motieven.

- 1p 31 In welke maat komt het afgedrukte motief voor?

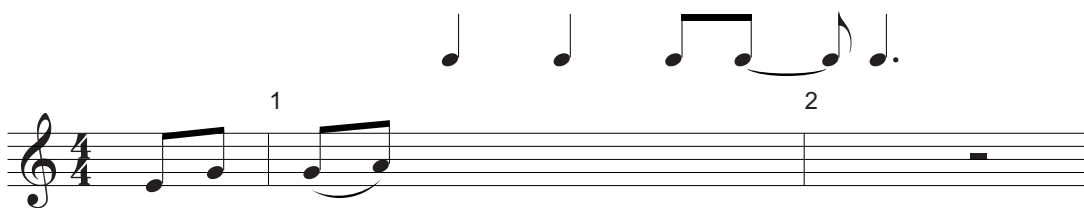

in maat

fragment 27

Van de zangpartij van couplet 1 is het begin onvolledig afgedrukt.

- 2p 32 Noteer de ontbrekende noten in maat 1 en 2. Het ritme is gegeven.

We're a thou - sand miles from com - fort,

fragment 28

De eerste vier regels van couplet 1 zijn afgedrukt.

a We're a thousand miles from comfort,
... we have traveled land and sea
... But as long as you are with me,
... there's no place I'd rather be

- 1p 33 Noteer vóór de tekstregels het vormschema, waar nodig met accent.
De eerste letter is gegeven.

fragment 29

De regels 5 t/m 8 van couplet 1 zijn afgedrukt.

I would wait forever,
exulted in the scene
As long as I am with you,
my heart continues to beat

1p 34 Welke twee drumstelonderdelen spelen in deze regels?

- 1
- 2

fragment 30

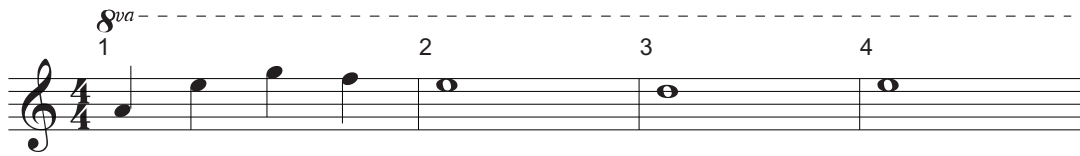
In het slot van het refrein zingen de zangeres en het achtergrondkoor drie keer dezelfde tekst.

1p 35 Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van deze tekst het best weer?

- A
No, no, no, no, no, no place I'd rath - er be.
- B
No, no, no, no, no, no place I'd rath - er be.
- C
No, no, no, no, no, no place I'drath - er be.
- D
No, no, no, no, no, no place I'drath - er be.

fragment 31

Aan het einde van couplet 2 speelt de viool een korte melodie. Deze melodie is afgedrukt.

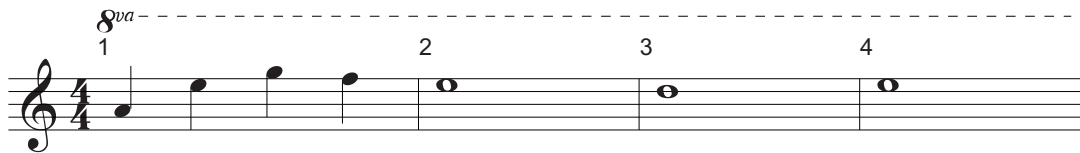

- 1p 36 In maat 2, 3 en 4 klinkt de vioelmelodie tweestemmig. Welk interval klinkt er dan?

.....

fragment 31

De vioelmelodie van de vorige vraag is nogmaals afgedrukt.

- 1p 37 Boven de afgedrukte vioelmelodie staat het uitvoeringsteken *8va*. Wat betekent dat uitvoeringsteken?

.....

fragment 32

Het fragment is een overgang naar het refrein.

- 2p 38 Noem twee manieren waarop de **solist** met 'yeah' naar het refrein toe werkt. Laat de dynamiek buiten beschouwing.

1

2

fragment 33

Het fragment is het slot.

- 1p 39 Vanaf welke maat ontbreekt de beat?

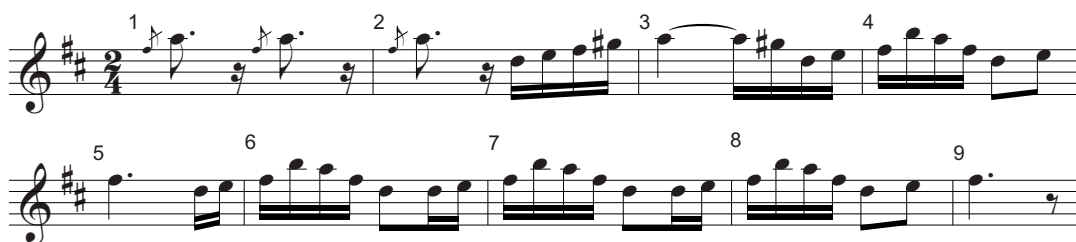
vanaf maat

Blok 5 Hanna Beekhuis - Rondo Capriccioso

Dit vragenblok gaat over het *Rondo Capriccioso* uit 1947 voor dwarsfluit en piano van de Nederlandse componiste Hanna Beekhuis (1889-1980).

fragment 34

Het fragment is het begin van de inleiding. We noemen dit het A-gedeelte. De dwarsfluitpartij is afgedrukt.

Je zou kunnen zeggen dat de melodie van de dwarsfluit een vrolijk karakter heeft.

- 3p 40 Noem drie kenmerken van deze melodie die bijdragen aan het vrolijke karakter. Laat het tempo en de toonsoort buiten beschouwing.

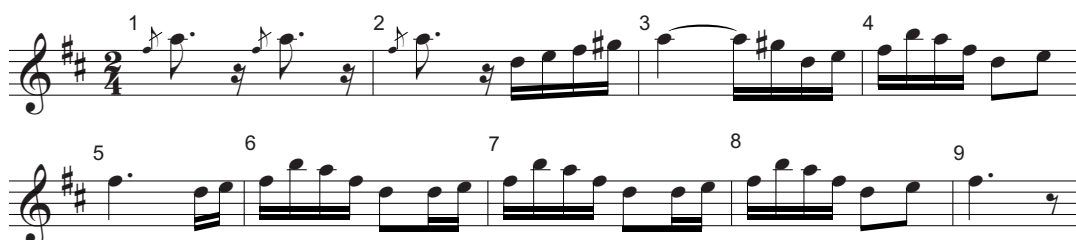
1

2

3

fragment 34

De melodie van de dwarsfluit is nogmaals afgedrukt.

Deze melodie lijkt gebaseerd te zijn op een pentatonische ladder op de grondtoon D.

Eén noot hoort echter **niet** in deze pentatonisch ladder.

- 1p 41 Welke noot is dat?

.....

fragment 35

Het fragment is de hele inleiding. Je kunt het in drie gedeeltes verdelen.

1	2	3
9 maten	4 maten	10 maten

- 1p 42 Welk materiaal wordt in gedeelte 3 gebruikt?
- A alleen materiaal uit 1
 - B alleen materiaal uit 2
 - C alleen materiaal uit 1 en 2
 - D alleen materiaal uit 1 en nieuw materiaal
 - E alleen materiaal uit 2 en nieuw materiaal
 - F materiaal uit 1, 2 en nieuw materiaal

fragment 36

Van het begin van een langzaam middendeel is de melodie van de bovenstem van de pianopartij afgedrukt.

- 1p 43 Vanaf welke maat worden de eerste drie noten van deze melodie in een andere stem van de pianopartij herhaald?

vanaf maat

fragment 37

Het fragment is het vorige fragment en het vervolg.

De melodie van de bovenstem van de pianopartij is nogmaals afgedrukt.

- 1p 44 Hoe vaak komt het beginmotief van **drie** noten vanaf maat 11 voor in de pianopartij?

.....

fragment 37

In het fragment wordt het langzame tempo twee keer afgewisseld door een korte passage in een iets sneller tempo uit het begin van het werk.

- 2p 45 Noem twee verschillen tussen de langzame en snellere passages, gelet op de **pianopartij**. Ga bij je antwoord uit van de snellere passages. Laat het tempoverschil en de lengte buiten beschouwing.

1

2

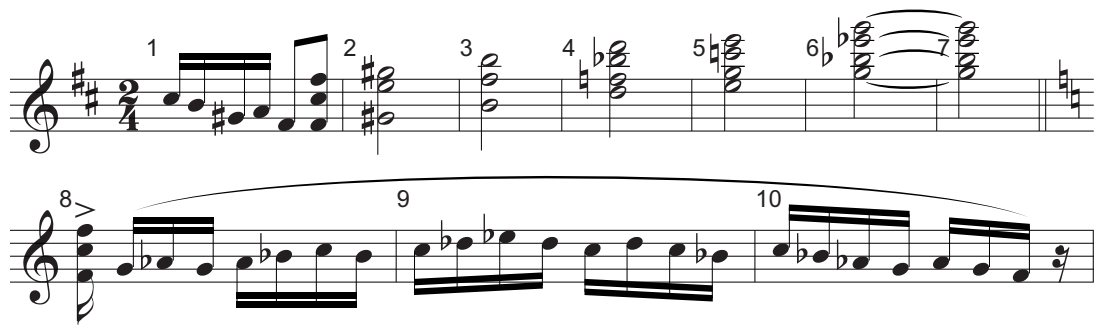
fragment 38

De dwarsfluitpartij uit de inleiding is nogmaals afgedrukt.

- 1p 46 Welk instrument speelt in fragment 38 (in een andere toonsoort) de onder de haak afgedrukte melodie?
- A dwarsfluit
 - B piano in de onderstem
 - C piano in de bovenstem
 - D piano in de onder- en bovenstem

fragment 39

De partij van de bovenstem van de piano is afgedrukt.

- 1p 47 Op welke ladder is de melodie in maat 8 tot en met 10 gebaseerd?
- A op een majeur toonladder
 - B op een mineur toonladder
 - C op een pentatonische ladder

fragment 40

Het fragment is het slot en bestaat uit 10 maten. Het fragment begint met de laatste drie maten van de vorige vraag.

De laatste twee maten (maat 9 en 10) van het fragment zijn verrassend.

- 1p 48 Leg dit uit.

.....

.....

Blok 6 Patāx - Man in the mirror

Dit vragenblok gaat over de song *Man in the mirror* van Michael Jackson in de versie van de Spaanse fusionband Patāx uit 2012.

fragment 41

De intro wordt gespeeld door de piano.

De eerste vier maten van de bovenstem zijn afgedrukt.

- 1p 49 Geef de technische term voor het ritmische verschijnsel in de pianomelodie.

.....

fragment 41

In de intro speelt de onderstem van de piano twee keer een baslijn.

1p 50 Wat is de melodierichting van deze baslijn?

- A alleen dalend
- B alleen stijgend
- C dalend en stijgend

fragment 42

Van couplet 1 is de tekst afgedrukt.

I'm gonna make a change, for once in my life,
It's gonna feel real good, gonna make a difference,
gonna make it right
As I turned up the collar on my favorite winter coat,
This wind is blowin' my mind
I see the kids in the street with not enough to eat
Who am I to be blind?
Pretending not to see their needs

Tijdens het couplet wordt de pianomelodie van de intro gespeeld.
Deze melodie is nogmaals afgedrukt.

1p 51 Hoe vaak wordt tijdens het couplet deze pianomelodie - al dan niet gevarieerd - gespeeld?

.....

fragment 42

1p 52 Op welke tel van de maat zet een slaginstrument in?

- A op de eerste tel
- B op de tweede tel
- C op de derde tel
- D op de vierde tel

fragment 43

Van het refrein is de tekst afgedrukt.

- 1 (That) I'm starting with the man in the mirror
- 2 And I'm asking him to change his ways
- 3 And no message could have been any clearer
- 4 If you wanna make a world a better place
- 5 Take a look at yourself and then make that *change*

2p **53** Noem twee manieren waarop in de **begeleiding** in regel 4 en 5 naar het woord *change* wordt toegewerkt.

1

2

fragment 43

Patāx is een fusionband.

Naast het drumstel spelen nog andere slaginstrumenten mee.

2p **54** Noem er twee.

1

2

fragment 44

In een ander refrein speelt naast de (tenor)saxofoon nog een ander blaasinstrument.

1p **55** Welk blaasinstrument is dat?

.....

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

fragment 45

Het fragment is een gedeelte uit een ander refrein. De blazers spelen in tweeklanken.

1p 56 Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van de blazers het best weer?

A

B

C

D

fragment 46

Na een lang aangehouden 'soort' slotnoot halverwege het fragment gaat de band verder in een mix van latin stijlen.

1p 57 In welke volgorde zetten de instrumenten dan in?

- A piano - percussie - basgitaar - blazers
- B piano - percussie - blazers - basgitaar
- C piano - basgitaar - blazers - percussie
- D piano - basgitaar - percussie - blazers

fragment 47

Aan het einde klinkt nog een keer het begin van het refrein.

1p 58 Door wie wordt dat begin van het refrein uitgevoerd?

- A door alleen de blazers
- B door de elektrische gitaar en blazers
- C door de zangeres en elektrische gitaar
- D door de zangeres en blazers

VERGEET NIET DIT OPGAVENBOEKJE IN TE LEVEREN

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.